

Bölüm Başlıkları

1. Ekran Çözünürlüğü
2. Yazı Tipi
3. Yazı Büyüklüğü
4. Renkler ve Arka Plan
5. Tutarlılık
6. Dikkat Çekme Yöntemleri
7. Alt Çizgili, Koyu ve Eğimli Yazı Stili Kullanımı
8. Yazı Görünüşü Testleri

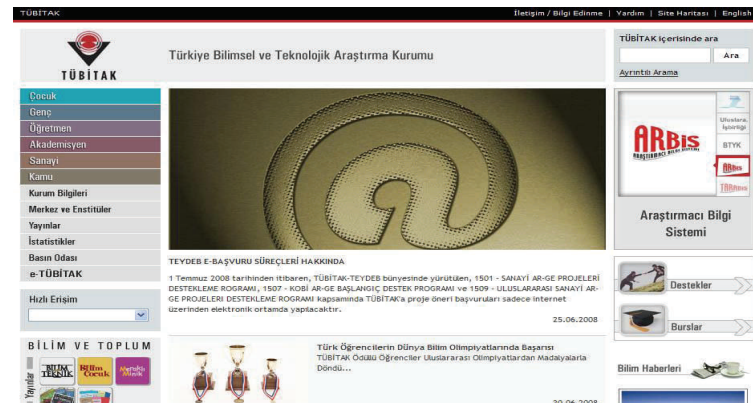
Bir İnternet Sitesinin Kullanıcıları ile Etkin Bir Şekilde İletişimini Sağlayabilmek İçin Yazı Görünüşü Çok Önemlidir

Yazı görünüşü ile ilgili olarak dikkat edilmesi gerekenler:

- Kullanıcıların aşına olduğu standart fontlar kullanılmalı ve font büyüklükleri yüksek çözünürlüklerde (1280x1024 ve üzeri) rahatça okunabilecek büyüklüklerde olmalıdır.
- Düz sayfalarda yazı siyah olmalı ve arka plan rengi yazı rengine yüksek kontrastlı olmalıdır,
- Arka plan renkleri ilgili bilgiler tasarımlarda kullanılmalı. Bu şekilde hazırlanan kullanıcıya yardımcı olacak şekilde verilmesi sağlanmalıdır.

İnternet sitesi içerisinde görsel tutarlılık ve uyumun sağlanması için yazılar temel görsel prensiplere uygun olarak yazılmalıdır. Sürekli kullanılan başlıklar diğer başlıklarla uyumlu olacak şekilde biçimlendirilmelidir. Site içerisinde dikkat çekecek özellikler, örneğin animasyonlar, sadece gerekli ve uygun olan durumlarda kullanılmalıdır.

Örnek Sayfa:

Olumlu Örnek: Örnek sitede görüldüğü gibi açık renk arka planda koyu renk yazı kullanılmış ve yazı büyüklüğü ve fontu, temel görsel prensiplere uygun olarak tasarlanmıştır.

YAZI GÖRÜNÜŞÜ

2.11

Bölüm Başlıkları

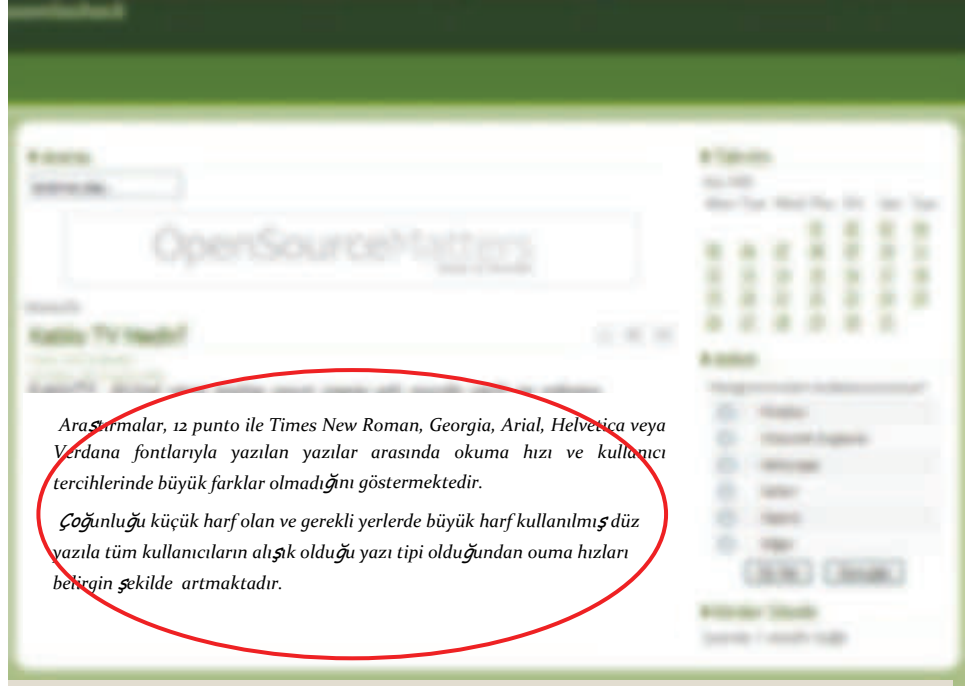
1. Ekran Çözünürlüğü
2. Yazı Tipi
3. Yazı Büyüklüğü
4. Renkler ve Arka Plan
5. Tutarlılık
6. Dikkat Çekme Yöntemleri
7. Alt Çizgili, Koyu ve Eğimli Yazı Stili Kullanımı
8. Yazı Görünüşü Testleri

Yazı Tipi

Kural: Kullanıcıların normal okuma hızında okuyabilmelerini sağlamak için kullanıcıların aşına oldukları fontlar kullanılmalıdır.

Açıklama: Araştırmalar, 12 punto ile Times New Roman, Georgia, Arial, Helvetica veya Verdana fontlarıyla yazılan yazılar arasında okuma hızı ve kullanıcı tercihlerinde büyük farklar olmadığını göstermektedir. Çoğunluğu küçük harf olan ve gerekli yerlerde büyük harf kullanılmış düz yazılar tüm kullanıcıların alışık olduğu yazı tipi olduğundan okuma hızları belirgin şekilde artmaktadır.

Örnek Sayfa:

Olumsuz Örnek: Bu internet sitesinde Times New Roman, Georgia, Arial, Helvetica veya Verdana dışında bir font kullanıldığı için bu kullanıcıların okuma hızlarını olumsuz etkilemektedir.

*Ayrıntılı bilgi için "<http://www.w3.org/TR/CSS21/fonts.html#propdef-font-size>" adresinden yararlanabilirsiniz.

YAZI GÖRÜNÜŞÜ

2.11

Bölüm Başlıkları

1. Ekran Çözünürlüğü
2. Yazı Tipi
3. Yazı Büyüklüğü
4. Renkler ve Arka Plan
5. Tutarlılık
6. Dikkat Çekme Yöntemleri
7. Alt Çizgili, Koyu ve Eğimli Yazı Stili Kullanımı
8. Yazı Görünüşü Testleri

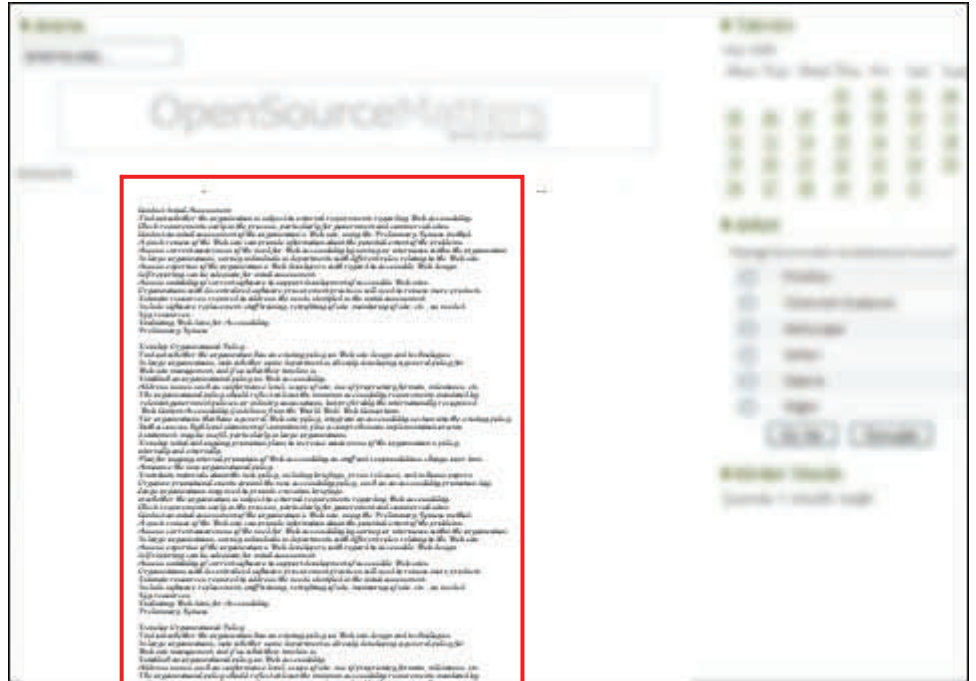
Yazı Büyüklüğü

Kural: Yazı büyüklükleri yüksek çözünürlüklerde (1280x1024 ve üzeri) rahatça okunabilecek büyüklüklerde olmalıdır.

Açıklama: Yapılan araştırmalar, 12 puntodan küçük yazıların kullanıcıların okuma performansını düşürdüğünü göstermektedir. 65 yaşından büyük kullanıcılar için ise en az 14 punto kullanılmalıdır. İnternet sitelerinde 9 puntodan küçük yazıların kullanılmaması gerekmektedir.

Kullanıcılara sitede bulunan yazının font büyüklüğünü ayarlama seçeneği verilmelidir.

Örnek Sayfa:

Olumsuz Örnek: Sayfanın standart yazı büyüklüğünün yetersiz olması dolayı kullanıcının okurken yorulmasına sebep olmaktadır.

Bölüm Başlıkları

1. Ekran Çözünürlüğü
2. Yazı Tipi
3. Yazı Büyüklüğü
4. Renkler ve Arka Plan
5. Tutarlılık
6. Dikkat Çekme Yöntemleri
7. Alt Çizgili, Koyu ve Eğimli Yazı Stili Kullanımı
8. Yazı Görünüşü Testleri

Renkler ve Arka Plan

Kural: Kullanıcıların hızlı okuması ve içeriği anlamasının beklendiği internet sitelerinde, yazı rengi siyah olacak şekilde, yüksek kontrastlı ve desensiz bir zemin ile birlikte kullanılmalıdır.

Açıklama: Tasarımcılar yazı tipi renginin, sayfa arka planı rengine zıt bir renkte seçilmesine dikkat etmelidir. Okuma imkanını sınırlandırmasından dolayı, desenli arka plan kullanımından kaçınılmalıdır. Özellikle sınırlı görme yeteneği olan kullanıcılar için desenli arka plan kullanılmaması önemlidir. Bunun yanı sıra arka planda metinlerin okunmasını engelleyebilecek arka plan resimleri kullanılmasından da kaçınılmalıdır. Sayfanın içerdiği metnin anlamının güçlendirilmesinde renk kullanımı tek yöntem olarak düşünülmemelidir. Örneğin; önemli bir bilginin kırmızı renk ile yazılması renk körü bir kullanıcı ya da siyah beyaz monitör kullanan bir kullanıcı için hiçbir anlam ifade etmeyecektir. Bu gibi durumlarda metnin vurgusunun etiketi ile güçlendirilmesi daha anlamlı olacaktır.

Düz zeminde yazılmış siyah yazı, diğer yazı ve zemin tiplerinde yazılmış yazılara göre daha hızlı okuma performansı sağlar. Koyu zeminde yazılmış açık renkli yazılar ile siyah yazı ile beyaz zeminde yazılmış yazılar kıyaslandığında, kullanıcıların beyaz zeminde siyah yazıyı %32 daha hızlı okudukları görülmüştür. Genel olarak, yazı ve zemin arasındaki kontrast okunabilmeyi kolaylaştırmaktadır. Özellikle, beyaz renkli metin kullanımından çok gerekli olmadıkça kaçınılmalıdır. Eğer arka plan renkleri kullanılmadan yazıcı çıktısı alınmak istenirse, beyaz renkli metin basılamayacaktır. ⁽¹⁾

Örnek Sayfa:

Anasayfa | Yeni Üye | Haberler | Hakkımızda | Yardım

Olumsuz Örnek: Örnek sayfada görüldüğü gibi uygun arka plan rengi ve yazı rengi kullanılmadığı için gerekli kontrast sağlanamamış ve kullanıcının okuma imkanı sınırlanmıştır.

(1) Kamu Kurumları İnternet Sitesi Kılavuzu, Sürüm 1.0, Ağustos 2006

YAZI GÖRÜNÜŞÜ

2.11

Bölüm Başlıkları

1. Ekran Çözünürlüğü
2. Yazı Tipi
3. Yazı Büyüklüğü
4. Renkler ve Arka Plan
5. Tutarlılık
6. Dikkat Çekme Yöntemleri
7. Alt Çizgili, Koyu ve Eğimli Yazı Stili Kullanımı
8. Yazı Görünüşü Testleri

Tutarlılık

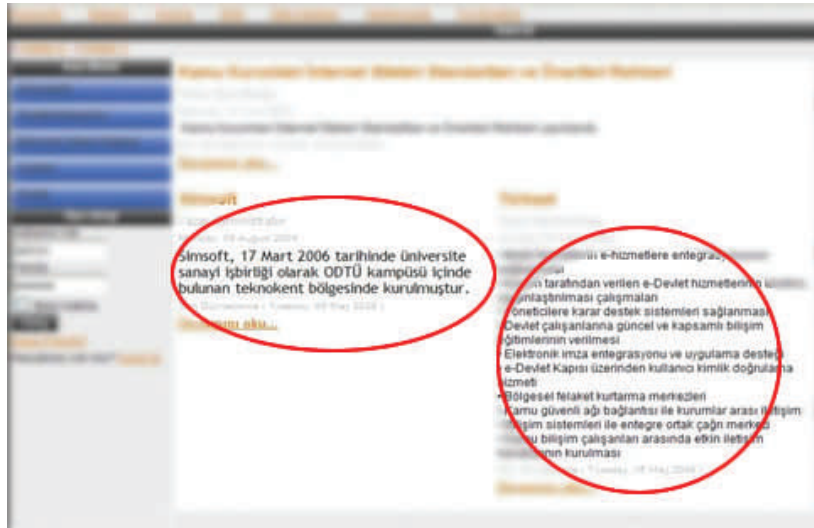
Kural: İnternet sitesindeki ortak öğelerin her sayfada tutarlı (biçim, format, renk vb.) kullanılması sağlanmalıdır.

Açıklama: Görsel olarak internet sitesinde kullanılan öğelerin internet sitesi içerisindeki diğer sayfalarla da uyumlu olması sağlanmalıdır.

Biçimlendirme kuralı tüm kullanıcılar için alışılmış bir şekilde uygulanmalıdır. Örneğin telefon numaraları, adresler saat yazımları ile ilgili kuralların her sayfada aynı olması gerekmektedir. Sitenin bir kısmında kullanılan font ile diğer kısımlarda kullanılan fontlar birbirinden farklı olmamalıdır. Başlıklarda, bağlantılarda ve yazılarda tüm site içinde bir tutarlılık olmalıdır.

Görsel tutarlılık; karakterlerin kullanıldığı yere göre büyüklüğünü, boşluğu, renkleri, isimlendirmeleri, fontları, arka planları, yerleşimleri, yazıları ve resimleri kapsamaktadır.

Örnek Sayfa:

Olumsuz Örnek: Bu internet sitesinde sol ve sağ bölümdeki yazıların font büyüklüklerinin farklı olduğu görülmektedir. Tutarlılığın sağlanabilmesi için font büyüklükleri ile ilgili standart bir yapı kullanılması gereklidir.

Bölüm Başlıkları

1. Ekran Çözünürlüğü
2. Yazı Tipi
3. Yazı Büyüklüğü
4. Renkler ve Arka Plan
5. Tutarlılık
6. Dikkat Çekme Yöntemleri
7. Alt Çizgili, Koyu ve Eğimli Yazı Stili Kullanımı
8. Yazı Görünüşü Testleri

Dikkat Çekme Yöntemleri

Kural: Dikkat çekme yöntemleri sadece çok gerekli olduğu düşünülen durumlarda, titizlikle kullanılmalıdır. Yazı fontları ve tipleri sadece çok önemli kelimeleri belirtmek için değiştirilmelidir.

Açıklama: İnternet sayfasının belirli kısımlarına dikkat çekmek için, nesnelere hareketlendirme ya da animasyon ekleme, öğeler arası boyut farkları yaratma, parlak renklendirme uygulanması ve çeşitli font karakterlerinin kullanılması gibi yöntemler uygulanabilmektedir. Ancak tasarımcılar bunları kullanırken çok dikkatli olmalıdır.

İnternet sayfalarındaki tüm alanlar kullanıcıların dikkatini aynı oranda çekmezler. Bazı yöntemlerin, kullanıcılar üzerindeki etkileri aşağıda belirtildiği gibidir;

- Hareketlendirme (animasyon) en etkili dikkat çekme yöntemidir. Araştırmalara göre, kullanıcılar ilk bakışta hareket eden nesnelere bakmaktan kendilerini alamamaktadır. Fakat animasyon ile verilen bilgi uygun ya da yararlı değilse, bir süre sonra kullanıcıyı rahatsız edebilmektedir. Animasyonun, kullanıcının dikkatini çekmesinin ardından devam ediyor olması kullanıcının internet sayfasında verilen bilgiye konsantre olamamasına sebep olmaktadır.
- Büyük nesnelere, özellikle şekiller, küçük nesnelere önce kullanıcıların dikkatini çekmektedir. Kullanıcılar ilk bakışta daha uzun süre büyük nesnelere odaklanmaktadır. Fakat kullanıcıların reklam ya da süsleme olduğunu düşündüğü nesnelere atlama eğiliminde olduğu bilinmektedir.
- Kullanıcılar genellikle nesnelere bir ya da iki saniye baktıktan sonra ilgili yazıya geçmektedir. Birçok durumda, nesne ile ilgili açıklamayı okumak en son tercih edilen yollardan birisidir.

YAZI GÖRÜNÜŞÜ

2.11

Bölüm Başlıkları

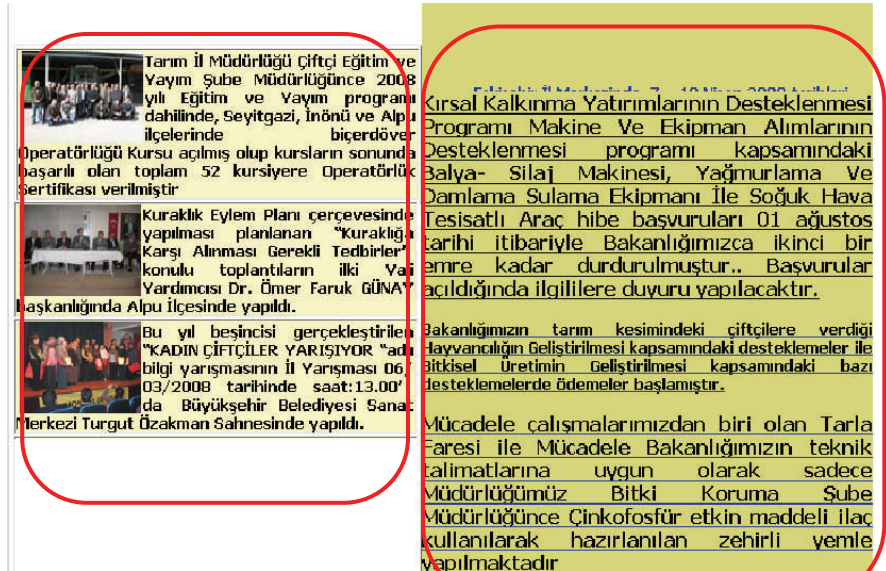
1. Ekran Çözünürlüğü
2. Yazı Tipi
3. Yazı Büyüklüğü
4. Renkler ve Arka Plan
5. Tutarlılık
6. Dikkat Çekme Yöntemleri
7. Alt Çizgili, Koyu ve Eğimli Yazı Stili Kullanımı
8. Yazı Görünüşü Testleri

Alt Çizgili, Koyu ve Eğimli Yazı Stili Kullanımı

Kural: Yazıda kullanılan koyu, eğimli veya alt çizgi gibi stiller sadece kullanıcının önemli noktalara dikkatinin çekilmesi için kullanılmalıdır.

Açıklama: Koyu, eğimli ve alt çizgili yazılar gereğinden fazla kullanılmamalıdır. İnternet sitelerinde altı çizili kelimeler genellikle bağlantı (link) olarak düşünüldüğünden altı çizili kelimelerin kullanımından kaçınılmalıdır. Bir sayfada belli bir yazıya dikkat çekmek gerekiyorsa sadece bir özellik kullanılmalıdır. Yani eğimli yazı, koyu yazı veya alt çizgi kullanımının iki veya üçünü birden kullanmak dikkat çekmekten çok görsel karmaşaya yol açar.

Örnek Sayfa:

Olumsuz Örnek: Sol tarafta bütün verilen yazılar kalın ve bazı kısımlar büyük harf, sağ taraftaki yazılar hem kalın hem de altı çizili verilmektedir. Bu örnekte belli bir yazıya dikkat çekmekten çok yazının okunabilirlik seviyesi düşmüştür.

Bölüm Başlıkları

1. Ekran Çözünürlüğü
2. Yazı Tipi
3. Yazı Büyüklüğü
4. Renkler ve Arka Plan
5. Tutarlılık
6. Dikkat Çekme Yöntemleri
7. Alt Çizgili, Koyu ve Eğimli Yazı Stili Kullanımı
8. Yazı Görünüşü Testleri

Yazı Görünüşü Testleri

Kural: Site içerisindeki yazı görünümünü uygun araçlarla kontrol edilmelidir.

Açıklama: Doğru kontrast kullanımı, arka ve ön plan öğeleri arasındaki renk kontrastı için çeşitli araçlarla testler yapılması gerekmektedir.

Bu testlere örnekler aşağıda verilmiştir.

Yazı/bağlantı ve arka plan testi:

<http://www.pacielogroup.com/resources/contrast-analyser.html>

Arka plan ve Ön plan öğeleri arası renk kontrast testi:

<http://www.accesskeys.org/tools/color-contrast.html>